

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 5C/75/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8512203754
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 04. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Judita Dubjelová
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2013:8512203754.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Stará Ľubovňa samosudkyňou JUDr. Juditou Dubjelovou v právnej veci navrhovateľa Prvá stavebná sporiteľňa, a.s., Bajkalská 30, 829 48 Bratislava, IČO: 31 335 004 proti odporcom 1. A. I., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom I. XX a 2. U. V., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom I. XX v konaní o zvyšok nároku z konania sp. zn. 5C/110/2011 takto

rozhodol:

Súd z a m i e t a návrh v časti uloženia povinnosti odporcom v 1. a 2. rade zaplatiť spoločne a nerozdielne navrhovateľovi sumu 113 eur s 9,25 % úrokom z omeškania od 2.7.2011 do zaplatenia.

V prevyšujúcej časti súd konanie z a s t a v u j e .

Odporcovia v 1. a 2. rade sú p o v i n n í uhradiť navrhovateľovi spoločne a nerozdielne trovy konania vo výške 146,02 eur pozostávajúce zo súdneho poplatku v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ podal na tunajší súd proti odporcom návrh na zaplatenie sumy 2 722,89 eur s 12,99 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 2 694,13 eur od 1.8.2011 do zaplatenia a trov konania.

Svoj návrh odôvodnil tým, že s odporcami uzavrel zmluvu o mimoriadnom medziúvere a o stavebnom úvere č. XXXXXXXX X XX (ďalej len „zmluva“), na základe ktorej poskytol odporcom v 1. rade mimoriadny medziúver vo výške 3 319,39 eur. Odporca v 1. rade sa zaviazal splácať úroky mimoriadneho medziúveru vo výške 7,99 % ročne pravidelnými splátkami vo výške 22,11 eur a do nasporenia 50 % cieľovej sumy vkladať na účet zmluvy o stavebnom sporení pravidelné mesačné vklady vo výške 26,56 eur. Po pridelení cieľovej sumy zmluvy o stavebnom úvere a zúčtovaní účtu mimoriadneho medziúveru s účtom stavebného sporenia sa odporca v 1. rade zaviazal splácať stavebný úver vrátane úroku vo výške 2,90 % ročne mesačnými splátkami vo výške 26,56 eur. Odporca v 2. rade prevzal ručením na seba povinnosť uspokojiť pohľadávku, ak ju neuspokojí odporca v 1. rade. Nakoľko si odporca v 1. rade neplnil zmluvné povinnosti, bol upomínaný a upozorňovaný na riadne a včasné uhrádzanie splátok a vkladov. Keďže odporca v 1. rade nedoplatil dlžné splátky a na upomienky nereagoval ani odporca v 2. rade, odstúpil navrhovateľ dňa 27.6.2011 v súlade s čl. VI. a VII. od zmluvy a vyzval odporcu v 1. rade na vrátenie poskytnutých prostriedkov v 7 - dňovej lehote. Ani jeden z odporcov dlžnú sumu nevrátili.

Súd rozsudkom pre zmeškanie č.k. 5C/100/2011-44 zo dňa 27.3.2012 vyhovel návrhu v časti týkajúcej sa zaplatenia sumy 2 581,14 eur s 9,25 % ročným úrokom z omeškania od 2.7.2011 do zaplatenia a v prevyšujúcej časti týkajúcej sa zaplatenia sumy 113 eur za upomienky a sumy vo výške 28,76 eur

predstavujúcej 12,99 % ročný úrok z omeškania za obdobie od 2.7.2011 do 31.7.2011 súd vylúčil vec na samostatné konanie. Nová vec bola zapísaná pod sp.zn. 5C/75/2012.

Predmetom vylúčeného konania teda ostalo zaplata sumy 113 eur z dôvodu poplatkov za upomienky s 12,99 % úrokom z omeškania od 1.8.2011 do zaplata, vyčíslený úrok z omeškania 28,76 eur, čo je 12,99 % za obdobie od 2.7.2011 do 31.7.2011 a úrok z omeškania zo sumy 2 581,14 eur nad 9,25 % od 1.8.2011 do zaplata.

Faxovým podaním doručeným súdu dňa 15.4.2013 a doplneným originálom doručeným súdu dňa 18.4.2013 žiadal navrhovateľ zaviazať odporcov spoločne a nerozdielne na zaplata sumy 113 eur s 9,25% ročným úrokom z omeškania od 2.7.2011 do zaplata a úrok z omeškania vo výške 9,25 % ročne zo sumy 2 581,13 eur od 2.7.2011 do 31.7.2011. V prevyšujúcej časti zobral svoj návrh späť.

Zároveň sa týmto podaním vyjadril k poplatkom, ktoré účtoval odporcom. Poukázal na to, že upomínanie je úkonom banky vyvolaným porušením zmluvných podmienok zo strany dlžníka a je zasielaná všetkým účastníkom úverového vzťahu. Tento úkon je spojený nielen s poštovými nákladmi, ale aj s nákladmi na informačné technológie a ich údržbu, nákladmi na materiál a personál. Žiadal súd, aby prihliadol aj na personálne a materiálne náklady, ktoré navrhovateľ ako banka musí vynakladať v súvislosti s činnosťami pri klientoch v omeškani, ako je vedenie účtovníctva, riadenie rizík, vnútorný audit, archivácia podkladov, ochrana bankových údajov a prevencia prania špinavých peňazí. Okrem funkcie upomínacej plní upomienka aj funkciu preventívnu, keďže z výpisu z účtu je zjavné, že obdržaním upomienky uskutočnili odporcovia vklady, t.j. upomínanie bolo čiastočne účinné. Podotkol, že na začiatku upomínacieho procesu nie je možné predvídať jej účinnosť, aj keď táto je vysoká. Ak by súd mal za to, že v záujme minimalizácie nákladov na upomínanie postačuje iba 1 upomienka pred odstúpením od zmluvy, podľa jeho názoru by sa týmto striktným postupom zhoršilo postavenie klientov ako spotrebiteľov.

Súd nariadil vo veci pojednávanie. Navrhovateľ svoju neúčast' ospravedlnil z dôvodu kolízie pojednávania. Keďže však nežiadal odročiť nariadené pojednávanie, pričom žiaden doklad o kolízii pojednávania súdu nepredložil, súd v súlade s § 101 ods. 2 O.s.p. prejednal vec aj v jeho neprítomnosti.

Odporca v 1. rade na pojednávaní súhlasil s čiastočným späťvzatím návrhu. V ostatnej časti ponechal vec na rozhodnutie súdu. Odporkyňa v 2. rade sa pripojila k prednesu odporcu v 1. rade, teda súhlasila s čiastočným späťvzatím návrhu a zvyšok nároku ponechala na rozhodnutie súdu.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom odporcov a vyjadreniami navrhovateľa, listinnými dôkazmi, najmä zmluvou o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere č. XXXXXXXX X XX, Všeobecnými podmienkami pre stavebné sporenie pre fyzické osoby, odstúpením od zmluvy, platobnou históriou, upomienkami doloženými do spisu a zistil, že skutkový stav zodpovedá stavu, ako ho opísal navrhovateľ v návrhu. Do žalovanej istiny zahrnul navrhovateľ žalobca aj sumu 113 eur z titulu poplatkov za upomienky a úrok z omeškania vo výške 28,76 eur, ktorý predstavoval úrok vo výške 12,99 % ročne od 2.7.2011 do 31.7.2011, teda celkom bola pôvodne žalovaná suma - 2722,89 eur (istina 2581,14 eur + 113 eur poplatky za upomienky + 28,76). Súd citovaným rozsudkom pre zmeškание zaviazal odporcov v 1l. a 2. rade uhradiť navrhovateľovi spoločne a nerozdielne istinu 2 581,14 eur s 9,25 ročným úrokom z omeškania a od 2.7.2011 do zaplata. V prevyšujúcej časti súd vylúčil vec na samostatné konanie.

Podľa § 23a zákona č. 634/1992 Zb. platnom a účinnom v čase uzavretia zmluvy, spotrebiteľskými zmluvami sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzavierajú vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje.

Podľa § 497 ods. 1 Obchodného zákonníka (ďalej len „OBZ“), zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 506 OBZ ak je dlžník v omeškaní s vrátením viac než dvoch splátok alebo jednej splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace, je veriteľ oprávnený od zmluvy odstúpiť a požadovať, aby dlžník vrátil dlžnú sumu s úrokmi.

Podľa § 303 OBZ, kto veriteľovi písomne vyhlási, že ho uspokojí, ak dlžník voči nemu nesplnil určitý záväzok, stáva sa dlžníkovým ručiteľom.

Podľa § 304 ods. 2 OBZ, ručením možno zabezpečiť aj záväzok, ktorý vznikne v budúcnosti alebo ktorého vznik závisí od splnenia podmienky.

Podľa § 306 ods. 1 OBZ, veriteľ je oprávnený domáhať sa splnenia záväzku od ručiteľa len v prípade, že dlžník nesplnil svoj záväzok v primeranej dobe po tom, čo ho na to veriteľ písomne vyzval. Toto vyzvanie nie je potrebné, ak ho veriteľ nemôže uskutočniť alebo ak je nepochybné, že dlžník svoj záväzok nesplní, najmä pri vyhlásení konkurzu.

Podľa čl. V. zmluvy zmluvné strany sa zaväzujú plniť všetky záväzky z tejto zmluvy a Všeobecných podmienok. Dlžník najmä všetky splátky mimoriadneho medziúveru, resp. stavebného úveru uhradiť včas a riadne.

Podľa čl. VI. bodu 3. zmluvy v prípade omeškania dlžníka s viac ako dvoma splátkami alebo jednou splátkou po dobu dlhšiu ako 3 mesiace je veriteľ oprávnený požadovať zaplatenie celého zostatku dlhu pred dohodnutou dobou splatnosti.

Podľa čl. VI. bodu 4. zmluvy v prípadoch uvedených v odseku 3 čl. VI tejto zmluvy má veriteľ právo účtovať pri stavebnom úvere 3 % ročný úrok z omeškania nad dohodnutú úrokovú sadzbu z celého zostatku dlhu a pri medziúvere 5 % ročný úrok z omeškania nad dohodnutú úrokovú sadzbu z celého zostatku dlhu.

Podľa čl. VII. bodu 8. zmluvy po odstúpení od tejto zmluvy má veriteľ právo účtovať pri stavebnom úvere 3 % ročný úrok z omeškania nad dohodnutú úrokovú sadzbu z celého zostatku dlhu a pri medziúvere 5 % ročný úrok z omeškania nad dohodnutú úrokovú sadzbu z celého zostatku dlhu.

Podľa § 53 ods. 1 OZ platnom a účinnom v čase uzavretia zmluvy, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka").

Podľa § 53 ods. 4 OZ, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 365 OBZ, dlžník je v omeškaní, ak nesplní riadne a včas svoj záväzok, a to až do doby poskytnutia riadneho plnenia alebo do doby, keď záväzok zanikne iným spôsobom.

Podľa § 369 ods.1 OBZ, ak je dlžník v omeškaní so splnením peňažného záväzku alebo jeho časti, je povinný platiť z nezaplatenej sumy úroky z omeškania dohodnuté v zmluve. Ak úroky z omeškania neboli dohodnuté, dlžník je povinný platiť úroky z omeškania podľa predpisov občianskeho práva. Ak záväzok vznikol zo spotrebiteľskej zmluvy a dlžníkom je spotrebiteľ, možno dohodnúť úroky z omeškania najviac do výšky ustanovenej podľa predpisov občianskeho práva.

Podľa § 96 ods. 1 O.s.p. navrhovateľ môže vziať za konania späť návrh na jeho začatie, a to sčasti alebo celkom. Ak je návrh vzatý späť celkom, súd konanie zastaví. Ak je návrh vzatý späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví.

Súd po zhodnotení vykonaného dokazovania dospel k záveru, že nárok navrhovateľa na zaplatenie sumy poplatkov s príslušenstvom nie je dôvodný.

Je nepochybné, že navrhovateľ s odporcami uzavreli zmluvu o stavebnom úvere. Zmluva o úvere ako zmluvný typ je upravený v Obchodnom zákonníku a patrí medzi tzv. absolútne obchody. Na druhej strane je tiež nepochybné, že odporca v 1. rade v danom prípade vystupoval ako fyzická osoba, ktorá úverom zabezpečovala svoje potreby, teda ako spotrebiteľ, kým navrhovateľ pri poskytovaní úveru vystupoval v rámci svojej podnikateľskej činnosti, teda ako dodávateľ. Po zohľadnení obsahu uzavretej zmluvy a povahy jej účastníkov je zrejmé, že táto spĺňa podmienky spotrebiteľskej zmluvy v zmysle § 23a zákona č. 634/1992 Zb. (išlo o typovú zmluvu, ktorej obsah odporcovia zásadným spôsobom nemohli ovplyvniť), preto je potrebné v danom prípade aplikovať aj príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka (ďalej tiež iba „OZ“) týkajúce sa spotrebiteľských zmlúv.

Ako je zrejmé z predloženej platobnej histórie, odporcovia boli v omeškaní s platením niektorých splátok, v dôsledku čoho ich navrhovateľ vyzýval na ich úhradu. Za tieto upomienky zaúčtoval na ťarchu účtu odporcov spolu sumu 113 eur, ktorá pozostáva z 3 upomienok po 3 eurá, z 3 upomienok po 18 eur a z 2 upomienok po 25 eur.

Súd nespochybňuje funkciu upomienky ako prostriedku jednak na pripomenutie nesplnenia si nejakej povinnosti dlžníka a jednak ako upozornenie na možné následky ďalšieho neplnenia si povinností, a to prípadne aj viacnásobné. V danom prípade však súd vidí problém vo výške súm účtovaných za jednotlivé upomienky.

Je zrejmé, že so zaslaním upomienky vznikajú určité náklady, ako poštovné, náklady na materiál, personál, technológie a pod. Uvedené náklady však nesúvisia iba s klientmi, ktorí sú v omeškaní a s vyhotovovaním upomienok, keďže navrhovateľ v priebehu zmluvných vzťahov zasiela aj klientom riadne si plniacim svoje povinnosti výpisy z účtov a rôzne oznámenia. Tieto náklady má teda pokryté rôznymi poplatkami, ako napr. za vedenie účtu a podobne. Takisto má navrhovateľ určite zriadené oddelenie spravujúce rizikové pohľadávky (s čím musí počítať pri väčšom množstve klientov), resp. oddelenie zaoberajúce sa vymáhaním dlžných pohľadávok, teda ľudia pracujúci na týchto úsekoch majú v pracovnej náplni prípravu upomienok a podobných listín, teda ide o ich bežnú činnosť a tieto náklady nemožno brať ako nejaké zvýšené náklady. Podobne informačné technológie používa navrhovateľ nielen v súvislosti s klientmi v omeškaní, ale v súvislosti so všetkými klientmi. Takisto úkony, ktoré navrhovateľ udáva akoby úkony navyše oproti činnostiam spojených so správou klientov, ktorí si riadne plnia svoje povinnosti, sa nejavia ako úkony, ktoré by pri ostatných klientoch nebolo potrebné vykonávať (vedenie účtovníctva, riadenie rizík, vnútorný audit, archivácia podkladov, ochrana bankových údajov a prevencia prania špinavých peňazí).

Vzhľadom na uvedené skutočnosti a skutočnú časovú a materiálnu nákladnosť jednej upomienky, ktoré sú pripravené ako paušalizované vzory, v ktorých sa menia len údaje týkajúce sa dlžníka, výšky dlhu a prípadne nejaké číselné alebo dátumové údaje, sa výška poplatku za nich javí súdu privysoká a spôsobujúca značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech odporcov ako spotrebiteľov. Výška poplatkov je pritom jednostranne určená navrhovateľom, odporcovia ju nedokážu žiadnym spôsobom ovplyvniť, pričom sadzobník poplatkov ani nebol súčasťou zmluvy, odkaz na poplatky a sadzobník je obsiahnutý vo Všeobecných podmienkach.

Za takéhoto stavu súd považoval uplatnené náklady za upomienky vo výške 113 eur s 9,25 % ročným úrokom z omeškania od 1.8.2011 do zaplatenia, ktoré boli zahrnuté do istiny za nedôvodné a v tejto časti návrh zamietol.

V časti týkajúcej sa zaplatenia kapitalizovaného úroku z omeškania 28,76 eur za obdobie od 2.7.2011 do 31.7.2011 a úrokov z omeškania prevyšujúcich 9,25 % ročne zo sumy 2581,14 priznanej citovaným rozsudkom pre zmeškanie za obdobie od 1.8.2011 do zaplatenia súd konanie zastavil v súlade s § 96

ods. 1 O.s.p., pretože v tejto časti navrhovateľ vzal návrh späť a v tejto časti navrhoval konanie zastaviť, s čím odporcovia súhlasili. Na doplnenie súd dodáva, že o úroku z omeškania vo výške 9,25 ročne zo sumy 2 581,13 eur od 2.7.2011 do 31.7.2011 súd nerozhodoval, pretože citovaným rozsudkom pre zmeškanie č. k. 5C/75/2012-44 zo dňa 27.3.2012 bolo už rozhodnuté o tomto nároku navrhovateľa, odporcovia v 1. a 2. rade boli zaviazaní zaplatiť navrhovateľovi spoločne a nerozdielne sumu 2581,14 eur s 9,25 % ročným úrokom z omeškania od 2.7.2011 do zaplataenia. V danom prípade o tomto nároku súd nemohol návrhu navrhovateľa vyhovieť, pretože je tu prekážka veci už právoplatne rozhodnutej v tomto konaní rozsudok právoplatný dňom 8.6.2012. Z uvedených dôvodov aj v tejto časti súd konanie zastavil podľa § 103 a 104 ods. 1 O.s.p, keďže ide o neodstrániteľnú podmienku konania.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p. Navrhovateľ sa domáhal zaplataenia sumy 2 722,89 eur, v konaní bol úspešný v časti týkajúcej sa zaplataenia 2 581,14 eur, čiže asi v 94,79 %, odporcovia boli úspešní v časti týkajúcej sa zaplataenia 141,75 eur, čiže asi v 5,21 %. Navrhovateľ teda má právo na náhradu trov konania v rozsahu 89,58 %, čo zo zaplataeného súdneho poplatku vo výške 163 eur činí 146,02 eur. Súd preto zaviazal odporcov aj na náhradu trov navrhovateľa pozostávajúcich zo súdneho poplatku vo výške 146,02 eur.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva do 15 dní od doručenia tohto rozsudku na súde, proti rozhodnutiu ktorého odvolanie smeruje.

1. V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

2. Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,

b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

3. Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zák. č. 233/1995 Z.z.